

Нестор Діпещький

ПОЕЗІЇ

1984

НЕСТОР РІПЕЦЬКИЙ

ПІСНІ ДАЛЕКИХ ОСТРОВІВ

By order
Нестор Ріпецький
д. 4.8.77

UKRAINIAN CULTURAL WORKERS ASSOCIATION

NESTOR RIPETSKY

SONGS OF DISTANT ISLES

Selections from Japanese Poetry

Toronto

1969

New York

Асоціація діячів української культури

Нестор Ріпецький

Пісні далеких островів

Переспіви з японської лірики

diasporiana.org.ua

Торонто — 1969 — Нью Йорк

Увідне слово:
Володимир Гаврилук

Літературна редакція:
Вячеслав Давиденко

Мистецьке оформлення:
Ждан Ласовський

Перших 100 примірників нумеровані

У В І Д Н Е С Л О В О

Зацікавлення східньоазійськими літературами явище самозрозуміле.

На азійський континент спрямована тепер увага цілого світу. Що саме криється за усміхненими таємничо масками жовтої раси, що її з деяким несупокоем педантично аналізує біла раса — ось питання, яке буде вирішене недалеким майбутнім. А може пізнання духової культури, її вершин, поетичного мистецтва скоріше розсуне досі непроглядні паравани? Цим пояснювати слід нинішнє умасовлення орієнталістики.

Навіть ця, кількома словами зарисована теза, що її врешті можна було б довільно поширювати, виправдує повністю всі спроби запізнатися ближче й глибше з расою, що була znana на Заході лише незначній чисельно касті дослідників, професійних орієнталістів.

Українська орієнталістика аж надто скромна з причин, незалежних від наших потреб і зацікавлень. Тому все те, що знайомить нас з Далеким Сходом, вельми побажане.

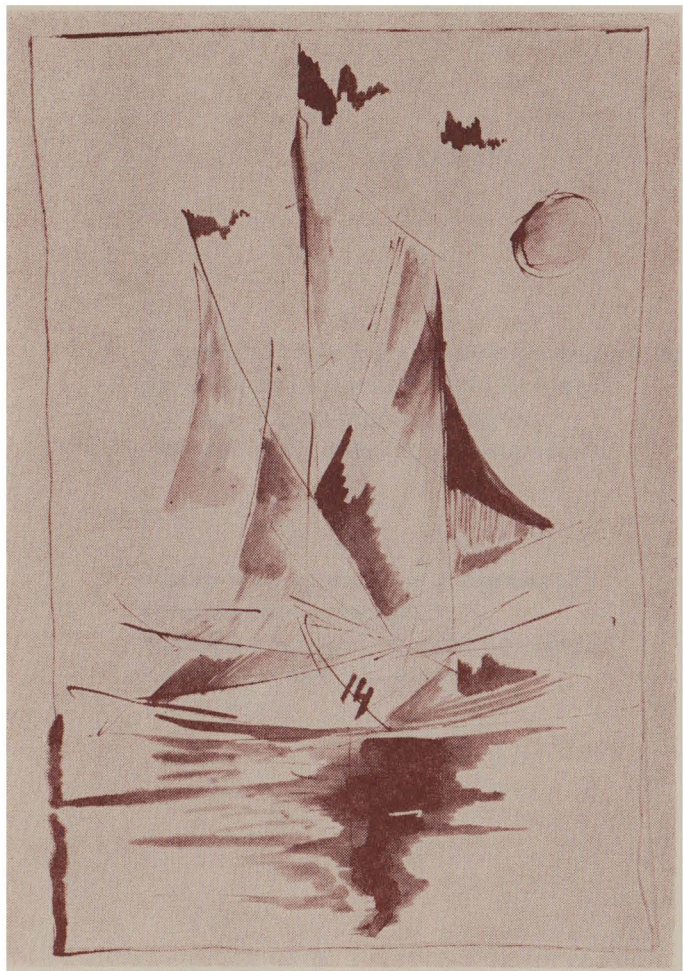
Між іншим, з таких міркувань виникла ініціатива перевидати невеличку збірку японської лірики в переспівах відомого письменника, поета і журналіста Нестора Ріпецького. Ця збірка свого часу була, либонь, першою ластівкою, що внесла в нашу літературу трохи поетичних пахоців з далекої країни Квітучої Вишні.

Нестор Ріпецький увійшов в українську літературу чотирма збірками поезій, з яких перша появилася ще 1936 року, коли автор її був гімназійним учнем. Їх появу вітала львівська критика з признанням. Крім поезій, Нестор Ріпецький уже на еміграції став автором низки прозових творів. Взагалі він незвичайно активний у різних літературних жанрах, до репортажу включно.

Перше видання цієї збірки появилася 1941 року і незабаром розійшлося. На еміграції її подібати не можна, і чи не єдиний примірник зберігся в архіві поета Б. Кравцева. Це й дає змогу її перевидати, цим разом дбайливіше і в кращому графічному оформленні, як у першому виданні. Цю, хай скромну, але барвисту і запашну китичку переспіваної ліричної поезії екзотичного Сходу прикрашують рисунки тушем мистця Ждана Ласовського. Ці теж подекуди довільні „переспіви” мотивів японської графіки талановито, хоч і не в тематичному пов’язанні, ілюструють настрої поетичних текстів.

Увідне слово дозволимо собі закінчити цитатою з листа її автора, в якому, стисло і безпретенсійно з’ясована цікава історія постання збірки. Він пише: „Переспівував я ці віршики понад тридцять років тому. В той час я дружив з молодим японським поетом, який вивчав українську мову в мене, а я — японську в нього. Очевидно, я не знав у той час японської мови так добре, щоб читати японських поетів. Але читали ми з приятелем спільно, і він пояснював мені тексти польською мовою. Слухаючи переклад та вияснення, я робив нотатки, а згодом на свій лад зачуте переспівував, зовсім не тримаючись техніки віршування оригіналів, лише пробуючи передати їх зміст і настрої”.

Володимир Гаврилук

ПРОЛОГ

1.

*В незнані простори, в розбурханість морів,
де острови черлені й небо голубе,
поплив, зірвавшись з якорів,
корсарський мого серця корабель.*

2.

*Тепер нам цілий світ належить!
І немає дороги назад...
Чорний прапор — в неба безмежжі,
і я відсьогодні — пірат!*

ПІСНЯ
ПРО
ПОЧАТОК
КНИЖКИ

В мости б'ють почорнілі хвилі,
і волосся русяве полоще
такий веселий, милий,
весняний дощик.

Об серце б'є синя туга.
Тебе і досі нема ще!
А може в тебе вже другий,
Може і кращий?

Що було, хай порох присипле,
минулось, минулось, ну й годі!
На тебе ждучи, сітку я виплів
тужливих мелодій.

Даремно на мості ось жду я,
даремно, даремно блукаю...
Розстання чашу отруї
До дна вихиляю.

Сайлзіо Ясо

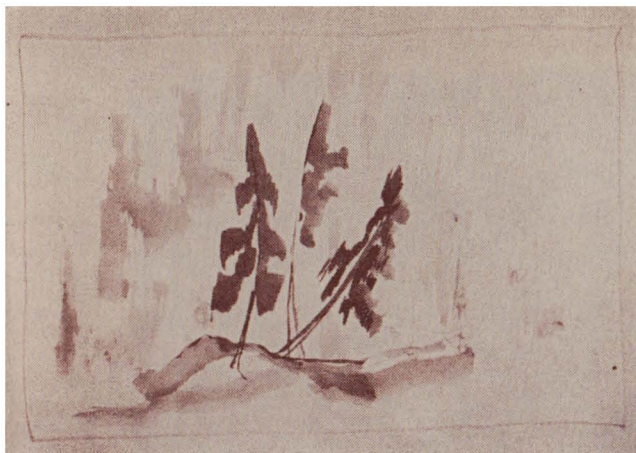
1.

Я ждав тебе дуже, а ти не прийшла,
і дум сива мряка чоло обплела...
А що, якби, друзі, я вам розказав
той сон, що наснився, як я задрімав?
. . . До дерева пишного, в цвіття багате,
звелів хтось нас разом ланцюгом прикувати.
Наш одяг в'язничний — з парчі дорогої,
кайдани із злота нас в'яжуть з тобою.
Та певно ви скажете, друзі мої,
що правди немає в поетовім сні.

2.

Усі розійшлись, й остався я
самотен. На трави я ліг,
а вечора сум кучерявий
тінь дерев обплітає струнких.
Острови десь далекі з коралів,
десь далеко кохана моя...
На срібнім, блискучім роздаллі
засвітилася перша зоря.
Мої друзі пішли молодії.
Що ж робити самому мені?
Гей, з малими дітьми я
заспіваю дитячі пісні!

3.

Ток, ток! — нетля вдаряє щодня,
як засяє в вікні моїм світло,
світло радісне, світло веселе.
Лямпа в темені — рожа розквітла...
І летить в нерозгаданій тузі метелик,
б'ється боляче в шибку вікна.
Так і я перед брамою серця твого
із безсильної туги зідхаю щоднини,
як та нетля об шибку, даремно б'ючись.
Ви не вірите? Вірте ж, клянуся на Бога,
що без ласки її, що для мене на світі єдина,
я спалюсь, я спалюся у полум'ї туги вночі!

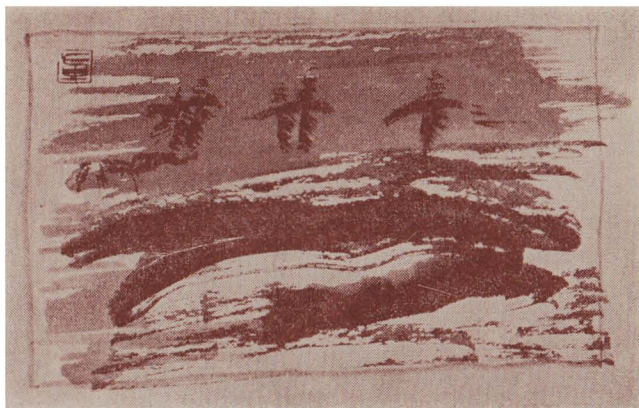

Сато Гаруо

1.

Це з поеми давньої сторінка:
в срібну сіть, що павук її виплів,
сів метелик, гойдавсь в павутинці
і заплутався в тонкому сріблі.
Умирає метелик. Достоту і я,
що, заплутаний в сіті твого кохання,
так, гойдаючись в сонці життя,
хотів би відплисти в незнане.

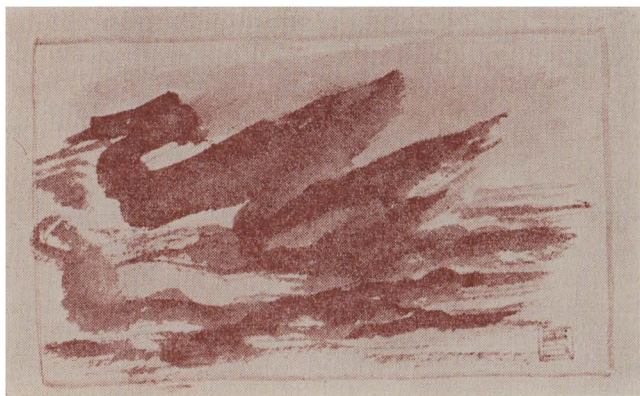
2.

Те, що інших втішає, мене те коле.
Зневіряючись завжди, не зневірюсь ніколи.
Найдорожча моя, невимовно терплю,
моє серце — мов чаша гіркого жалю.
Кохати тебе так вірно, як я кохаю,
це безглуздя, про це я знаю.
Що ж поробиш? Таке вже є
юне серце гаряче моє:
що інших втішає — мене те коле,
зневіряючись завжди, не зневірюсь ніколи.
Найдорожча моя, невимовно терплю,
моє серце, мов чара п'яного жалю!

3.

В самоті заблукавши, знайшов я
цвіт осінній, останній, що цвів ще,
і в захопленні тихім, безмовнім
я почув наче звуки зловіщі.
І привидівся любий твій образ,
і зірвав я запізнену рожу,
та дмухнув вітер гострий, недобрий,
і в обіймах лихого морозу
пелюстки облетіли неждано
і на стежку завмерлі упали...
Розірвалось намисто, кохана,
гей, намисто безцінних коралів!

4.

Хвиля довга задуми гіркої.
Я блукаю від вишні до вишні.
Навіть місяць не заспокоїть
дум моїх, що сьогодні невішні.
В темній мряці місяць, як лебідь,
в далині заховався обрій.
І здається: замріяне небо
відбиває свій любий образ.

Навіть тіней у мряці не видно,
та прозорі для мрій темні ночі.
Тчеться спогадів срібна нитка
і засліплює змучені очі.

Сімазакі Тозон

1.

Птах осінній співає про далеке серце
таке мелодійне, тужливе скерцо.
Чи ж ти його знаєш?

В надморській, вологій печері,
на самому дні — блідорожева перла.
Чи відшукаєш?

Опівночі нічого не видко,
а місяць зловився у ночі клітку.
Чи знаєш?

В серці у кожного гарфа дзвінка є,
струни неторкані солодко грають...
Чи ж ти це знаєш?

2.

Воду з криниці без дна,
воду краплисту, цілющу
з тобою хотів би я черпать
із джерела в лісі.

Воду, що не висихає,
воду краплисту, цілющу
з тобою хотів би я пити
із джерела в лісі.

В воді тій цілющій, краплистій,
розплившись, як піна,
з тобою хотів би я плисти
у сутінку віт і квітів.

3.

Ось хвилі вдарять об скали,
опівночі море шумить,
а місяць на ложі з коралів
мружить очі, мов кіт.

Дивлюсь я на небо. У серці пала
світло, що гріє і сліпить.
Я взяв би співучу скрипку.
Чи ти затанцюєш, ворожко мала?

Ніч принесла у дарунок тобі
сукню розкішну, для тебе пошиту.
Але ти вже забула обіт,
вже не хочеш мене любити.

Хмари над зеленню хвиль
тонуть, на кусні розбившись.
Що ж! Висохли сльози твої вже
і мед твоїх уст обернувся на сіль.

Моя думка зблудила на туги морях.
Та годі! Вертатись не хочу.
Надобраніч, кохана моя,
не пробуджуйся ти серед ночі...

Масаоки Сікі

В ночі весняні грає на флейті мандрівний музика.
Білі хвилі між скелями, крик гусей диких.
Місяць купається в плесі прозорім озер.
В холоді ночі лист клена замерз.

На гвоздиках білий метелик — тремтливе пташа.
Десь зоря обірвалась, як тужна душа.
Глибині роздалля блискуче свідчадо.
Умираючи, сумно співає осіння цикада...

Йосано Акіко

1.

Від граду прудкіший,
а легший від пуху,
серце пониже
незгаданий смуток.
Над морем безкраім,
що скелі полоще,
птах дивний співає...
Може

це

ти

—
найдорожча?

2.

Того, що по його лицях
зимні сльози спливають,
як співає пісні ці,
в тузі, що чавить, як криця,
не забудь, о, далека, прохаю!

Як вийдеш із хати уранці
по воду з порожнім відерцем,
пригадай: на острові твого серця
майстер сірих літер цих
є самотнім вигнанцем.

О, завжди і завжди її ще
в надії смішній дожидаю!
На сонці тіні зловіщі
і зорі, як птахи віщі,
вночі на небі співають.

Спалахнула неждано надія:
гей, невже ждеш мене ще?
Вибігши з хати в завію,
в заметіль хуртовин, вітровії,
на морській я пристанув стежці.

На березі чорного моря
убогий, покинутий човен
дощівки по вінця повен.
І в ньому відбилися чудово
уявні, заплакані зорі.

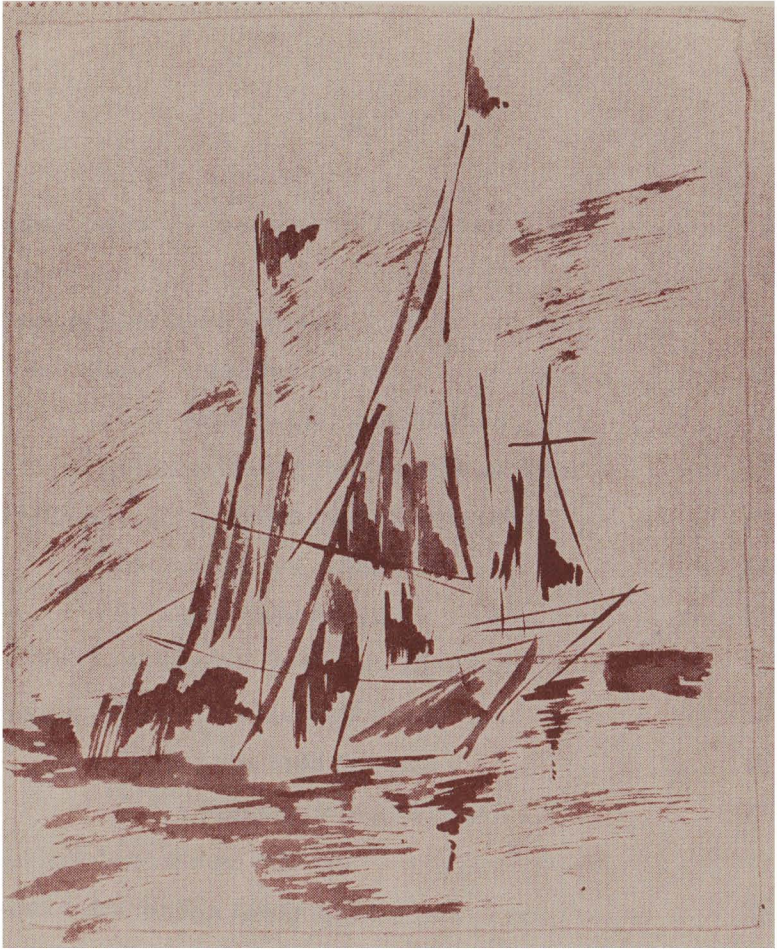
В триванні солодкім, похмільнім,
у сяйві палкого кохання,
я вірю, я вірю незламно і сильно...
А з-за верб молодий, полум'яний
виплив місяць —

піратський вітрильник.

Закохані —

завжди сумні є!

І чомусь на вечірнім небі
Зорі дивно, в тремтінні ясніють
і у мряці м'якій далені
гір далеких задуманий гребінь.

Кітагара Гакусіу

1.

Гей, далеко у горах,
коло малої святині стрункої
вишні цвіт обсипається щорік.

Так в світанні блідому прибою
гаснуть тихо на небі зорі.

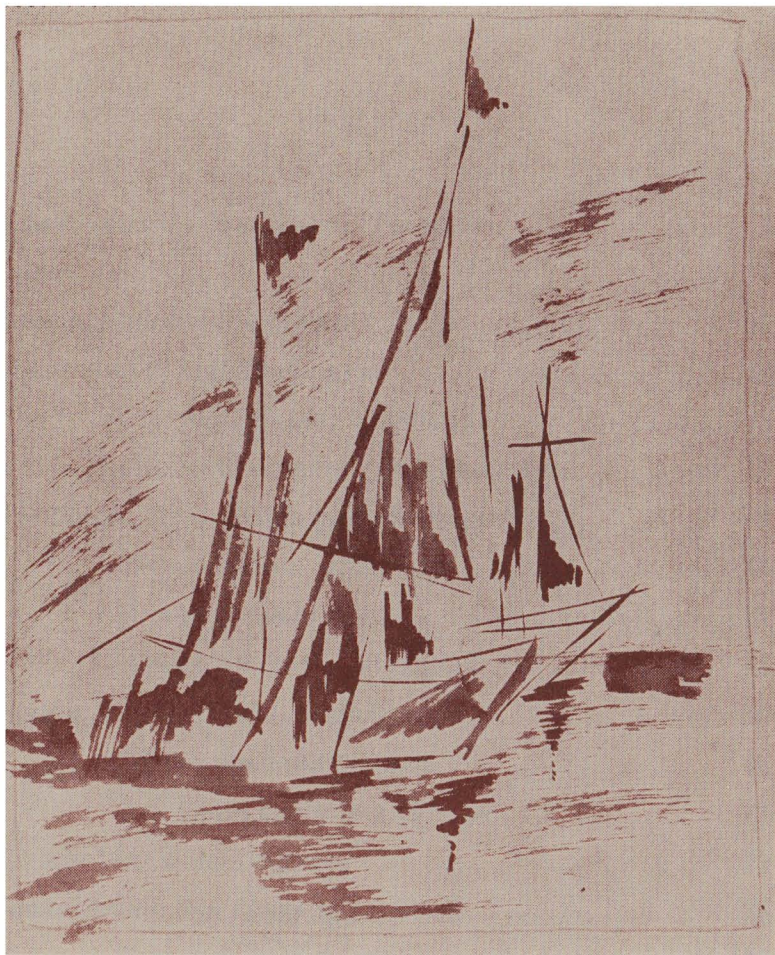
2.

Лагідно всміхається розігріте море,
червоніючи в заході світлі палкому.
Витягаю руку і у задумі суворій
рожу зриваю, поринувши в смуток і втому.

Чи шум це далекого міста,
чи це спів хвиль морських, сріблених,
чи відгук вчорашньої днини?
Ні, це смуток короткої туги хвилини!

Всміхається лагідно море зогріте.
Мучить думка: чи вийдеш співати?
В дорогі вгорнувшись оксамитні шати,
в дождання надії, зриваючи квіти,
так, як я, утопившись в блакиті,
так, як я за тобою,
за мною ти будеш тужити?

З М І С Т

Увідне слово — <i>Володимир Гаврилук</i>	5
Пролог	9
Пісня про початок книжки	11
<i>Сайзю Ясо</i> : Я ждав тебе дуже	13
Усі розійшлись, й остався я	14
Ток, ток! — нетля вдаряє щодня	15
<i>Сато Гаруо</i> : Це з поеми давньої сторінка	19
Те, що інших втішає	20
В самоті заблукавши	21
Хвиля довга задуми гіркої	22
<i>Сімазакі Тозон</i> : Птах осінній співає	25
Воду з криниці без дна	26
Ось хвилі вдаряють об скали	27
<i>Масаокі Сікі</i> : В ночі весняні	31
<i>Йосано Акіко</i> : Від граду прудкіший	35
Того, що по його лицях	36
<i>Кітагара Гакусію</i> : Гей, далеко у горах	41
Зміст	45

ТОГО Ж АВТОРА:

„КУЧЕРЯВІ ДНІ” — поезії, 1936.

„ШЛЯХ ПІЛІГРИМА” — поезії, 1937.

„УКРАЇНА В КРОВІ” — драма, 1938.

„ТРИВОГА” — поезії, 1939.

„ПОВОРОТ” — поезії, 1941.

„ДУМКИ НА ВІТРІ” — статті, 1941.

„ГАЛЯ” — оповідання, 1947.

„ХВИЛІ ШУКАЮТЬ БЕРЕГІВ” — роздумування 1955.

„СОНЦЕ СХОДИТЬ ІЗ ЗАХОДУ” — оповідання. 1955.

„СВІТ НА ВЕСЕЛО” — фейлетони, 1955.

„НАШІ ЗА ГРАНИЦЕЮ” — фейлетони, 1955.

„Р 33” — оповідання, 1967.

